

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри психології та педагогіки

**к. психол. н., доцент
підполковник**

Станіслав ЛАРІОНОВ

23 червня 2020 року

СИЛАБУС

Загальна психологія

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ перший (бакалаврський)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 05 Соціальні та поведінкові науки

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 053 Психологія

**Розглянуто та ухвалено на засіданні
кафедри**

Протокол від 22.06.2020 р. № 9.

Харків 2020

Інформація про викладача	
Прізвище, ім'я, по батькові	1) Воробйова Інна Вікторівна; 2) Шевченко Вікторія Василівна
Наукова ступінь	1) Кандидат психологічних наук 2) -
Вчене звання	1) Старший науковий співробітник 2) -
Посада	1) Доцент кафедри психології та педагогіки 2) Старший викладач кафедри психології та педагогіки
Місце роботи	Національна академія Національної гвардії України
Адреса кафедри	61001, м. Харків, майдан Захисників України, 3
Контакти	1) 0990806639 2) 0965427065
E-mail	1) i_vorobyova@ukr.net 2) shevchenko_viktoriyav@ukr.net
Консультації	
Час	Два рази на місяць відповідно до графіка консультацій
Місце	Навчальна аудиторія

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 16	Галузь знань 05 “Соціальні та поведінкові науки”	Цикл професійної підготовки
Блоків змістових модулів – 6	Спеціальність: 053 “Психологія”	Рік підготовки:
Змістових модулів – 20		1-4
Індивідуальне науково-дослідне завдання – курсова робота (назва)		Семестр 1-7
Загальна кількість годин - 480		-
	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Лекції 46 год.
		Практичні заняття

		10 год.
		Групові
		10 год.
		Самостійна робота
		414 год.
		Курсова робота
		Вид контролю: залік, екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

«Загальна психологія» є базовою складовою частиною дисциплін циклу професійної підготовки. Її вивчення передбачає розв'язання низки завдань фундаментальної професійної підготовки фахівців вищої кваліфікації, зокрема: опанування системою знань про закономірності процесу функціонування психіки.

Міждисциплінарні зв'язки: філософія, психофізіологія, практикум з загальної психології, практична психологія, соціальна психологія, експериментальна психологія, психодіагностика.

Мета навчальної дисципліни «Загальна психологія» - розкрити закономірності функціонування та проявів психіки людини, особистості, сприяти на цій основі формуванню загальної психологічної культури та компетентності курсантів, їх готовності до професійної діяльності.

Завдання вивчення дисципліни:

1) формування знань про психологічні закономірності і механізми виникнення, функціонування і розвитку психіки;

2) розвиток умінь і навичок правильно і науково обґрунтовано пояснювати психологічні факти, будь-які прояви особистості людини.

Внаслідок опрацювання змісту навчальної дисципліни **«Загальна психологія» студенти повинні знати:**

- предмет і завдання загальної психології;
- методологічні принципи і методи дослідження психіки;
- сутність і специфіку психічного відображення дійсності;
- рівні розвитку і форми прояву психіки;
- зміст, психологічні механізми і умови становлення і розвитку свідомості та самосвідомості людини;
- характеристику неусвідомлюваних психічних явищ;
- сутність, структуру та психологічні особливості особистості як системної якості індивіда;
- зміст, структуру і види діяльності як психологічного феномену;
- зміст, основні характеристики та умови розвитку пізнавальної, емоційної та регулятивної сфер особистості;
- індивідуально-типологічні властивості особистості (спрямованість, темперамент, характер, здібності) та можливості впливу на їх розвиток.

Уміти організовувати дослідження психічних явищ відповідно до методологічних принципів психології; застосовувати адекватні методи

дослідження психіки; проводити науково обґрунтований аналіз психологічних фактів; пояснювати психологічний зміст та механізми становлення і розвитку різних форм прояву психіки (психічних процесів, станів і властивостей особистості, свідомих і неусвідомлюваних психічних явищ); аналізувати психологічний зміст, структуру, психологічні механізми і умови розвитку особистості та окремих її складових; застосовувати набуті знання для аналізу психологічної сутності різних проявів поведінки і діяльності особистості тощо.

Володіти категоріально-понятійним апаратом дисципліни; навичками пояснення і використання в практичній діяльності особливостей перебігу психічних процесів, функціонування психічних станів та прояву психічних властивостей; навичками використання різних методів діагностичної роботи для вивчення й аналізу психологічних явищ; навичками саморегуляції та самоконтролю власних психічних станів, професійної саморефлексії.

Бути ознайомленими із організацією самостійної роботи над джерелами навчальної інформації для подальшого поповнення своїх знань та навичок в галузі психології; сучасними проблемами психологічної науки; теоретичними засадами розвитку і формування творчої особистості.

3. Зміст навчальної дисципліни (анотація навчальної дисципліни).

Навчальна дисципліна «Загальна психологія» призначена для підготовки психологів з метою сформувати у студентів систему знань і професійних компетенцій в галузі фундаментальних досліджень, прикладних розробок і практики психології.

Курс складається з 6 блоків змістових модулів:

Блок змістових модулів 1. Загальні питання психології (Змістовий модуль 1. Вступ до Загальної психології; Змістовий модуль 2. Психіка та її розвиток).

Блок змістових модулів 2. Психічні процеси (Змістовий модуль 3. Відчуття; Змістовий модуль 4. Сприймання; Змістовий модуль 5. Уявлення; Змістовий модуль 6. Пам'ять; Змістовий модуль 7. Уява; Змістовий модуль 8. Мислення; Змістовий модуль 9. Мовлення; Змістовий модуль 10. Увага).

Блок змістових модулів 3. (Змістовий модуль 11. Воля; Змістовий модуль 12. Емоції і почуття).

Блок змістових модулів 4. Психічні стани. (Змістовий модуль 13. Психічні стани; Змістовий модуль 14. Регуляція і саморегуляція психічних станів).

Блок змістових модулів 5. Особистість і діяльність. (Змістовий модуль 15. Особистість; Змістовий модуль 16. Діяльність).

Блок змістових модулів 6. Індивідуально-психологічні властивості особистості. (Змістовий модуль 17. Спрямованість і мотивація; Змістовий модуль 18. Темперамент; Змістовий модуль 19. Характер; Змістовий модуль 20. Здібності).

4. Календарно-тематичний план вивчення дисципліни

4. Календарно-тематичний план вивчення дисципліни								
Назва модулів і тем	Форми організації навчання, вид навчальних занять кількість годин						Завдання для самостійної роботи	
	денна							
	Лекції	Практичні	Групові	Семінарські	Контрольні роботи	Курсова робота		Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Вступ до загальної психології.								
1. Психологія як наука.	2						4	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
2. Історія становлення предмета психологічної науки							6	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
3. Підходи, напрямки і школи психології	2						8	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень);

								стандартизовані тести.
4. Методологічні принципи і методи психологічного дослідження							4	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
5. Етика психологічних досліджень							4	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
6. Психологія в системі наук. Структура сучасної психології.							6	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
7. Загальні засади психології							6	Самостійне опрацювання літератури за темами змістового модуля. Виконання завдань контрольної роботи.
Змістовий модуль 2. Психіка та її розвиток.								
1. Поняття про психіку та її еволюцію	2						6	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів,

								доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
2. Виникнення та розвиток психіки у філогенезі							6	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
3. Фізіологічні основи психіки людини							6	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
4. Походження і розвиток свідомості людини	2						6	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
5. Свідомість. Самосвідомість.							6	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
6. Неусвідомлювані психічні процеси			2				6	Самостійне опрацювання літератури

								з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
7. Психіка та її розвиток							6	Самостійне опрацювання літератури за темами змістового модуля. Виконання завдань контрольної роботи.
Змістовий модуль 3. Відчуття.								
1. Загальне поняття про відчуття	2						2	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
2. Класифікація та види відчуттів							2	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
3. Основні властивості та закономірності відчуттів							2	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень);

								стандартизовані тести.
4. Дослідження ролі відчуттів у пізнавальній діяльності людини							2	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
5. Відчуття							6	Самостійне опрацювання літератури за темами змістового модуля. Виконання завдань контрольної роботи.
Змістовий модуль 4. Сприймання								
1. Сприймання як пізнавальний процес	2						2	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
2. Основні властивості та види сприймання.							2	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
3. Сприймання							6	Самостійне опрацювання літератури за темами змістового модуля. Виконання завдань контрольної

								роботи.
Змістовий модуль 5. Уявлення								
1. Загальна характеристика уявлення.							2	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
2. Види уявлення							2	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
3. Уявлення							6	Самостійне опрацювання літератури за темами змістового модуля. Виконання завдань контрольної роботи.
Змістовий модуль 6. Пам'ять								
1. Загальна характеристика пам'яті.	2						2	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
2. Види пам'яті							2	Самостійне опрацювання літератури

								з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
3. Основні процеси та механізми пам'яті.							4	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
4. Пам'ять.							6	Самостійне опрацювання літератури за темами змістового модуля. Виконання завдань контрольної роботи.
Змістовий модуль 7. Уява.								
1. Уява як пізнавальний процес							2	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
2. Уява							6	Самостійне опрацювання літератури за темами змістового модуля. Виконання завдань контрольної роботи.

Змістовий модуль 8. Мислення								
1. Мислення як пізнавальний процес	2						2	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
2. Форми мислення. Характеристика процесу мислення.							2	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
3. Індивідуальні особливості мислення та його розвиток							2	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
4. Мислення							6	Самостійне опрацювання літератури за темами змістового модуля. Виконання завдань контрольної роботи.
Змістовий модуль 9. Мовлення.								
1. Загальне поняття про мовлення.							2	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне

								опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
2. Мовлення і мова							6	Самостійне опрацювання літератури за темами змістового модуля. Виконання завдань контрольної роботи.
Змістовий модуль 10. Увага.								
1. Загальне поняття про увагу.	2						2	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
2. Увага як психічний феномен							6	Самостійне опрацювання літератури за темами змістового модуля. Виконання завдань контрольної роботи.
Змістовий модуль 11. Воля.								
1. Поняття про волю	2						4	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
2. Основні психологічні теорії волі							8	Самостійне опрацювання літератури

								з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
3. Структура вольового акту	2						6	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
4. Воля							6	Самостійне опрацювання літератури за темами змістового модуля. Виконання завдань контрольної роботи.
5. Курсова робота. Методика роботи з курсовою роботою								
Змістовий модуль 12. Емоції і почуття.								
1. Поняття про емоції	2						6	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
2. Психологічні теорії емоцій							8	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне

								опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
3. Класифікації емоцій							8	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
4. Основні форми емоційних переживань	2						6	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
5. Розуміння емоцій іншої людини. Управління емоціями.							6	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
6. Практикум: прийоми управління емоціями і почуттями		2						-
7. Емоції і почуття							6	Самостійне опрацювання літератури за темами змістового модуля. Виконання завдань контрольної роботи.

Змістовий модуль 13. Психічні стани.								
1. Поняття про психічні стани	2						6	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
2. Динаміка психічних станів та їх класифікація							10	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
3. Психічні стани і діяльність людини							10	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
4. Загальне уявлення про психологічний стрес	2						8	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
5. Психічні стани							6	Самостійне опрацювання літератури за темами змістового модуля.

								Виконання завдань контрольної роботи.
Змістовий модуль 14. Регуляція і саморегуляція психічних станів								
1. Регуляція психічних станів	2						8	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
2. Загальна характеристика методів регуляції психічних станів							10	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
3. Саморегуляція психічних станів		4						-
4. Регуляція і саморегуляція психічних станів							6	Самостійне опрацювання літератури за темами змістового модуля. Виконання завдань контрольної роботи.
Змістовий модуль 15. Особистість.								
1. Загальне уявлення про особистість	2						4	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень);

								стандартизовані тести.
2. Проблема особистості в наукових теоріях							8	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
3. Психологічна структура особистості	2						4	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
4. Розвиток особистості			2				4	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
5. Особистість							6	Самостійне опрацювання літератури за темами змістового модуля. Виконання завдань контрольної роботи.
6. Курсова робота.								
Змістовий модуль 16. Діяльність.								
1. Загальна характеристика діяльності	2						4	Самостійне опрацювання літератури

								з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
2. Види діяльності			2				4	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
3. Психологічна теорія діяльності (О.М. Леонтьєв)							6	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
4. Фізіологія рухів та фізіологія активності							8	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
5. Діяльність							6	Самостійне опрацювання літератури за темами змістового модуля. Виконання завдань контрольної роботи.

Змістовий модуль 17. Спрямованість і мотивація.								
1. Загальна характеристика спрямованості	2						4	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
2. Поняття мотивації в психології							6	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
3. Загальне уявлення про мотив							6	Самостійне опрацювання літератури за темами змістового модуля. Виконання завдань контрольної роботи.
Змістовий модуль 18. Темперамент.								
1. Загальне уявлення про темперамент	2						4	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
2. Теорії темпераменту							8	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне

								опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
3. Виявлення типологічних особливостей та окремих їх характеристик у комплексі інших індивідуальних відмінностей людини: розв'язання психологічних задач		4						-
4. Темперамент							6	Самостійне опрацювання літератури за темами змістового модуля. Виконання завдань контрольної роботи.
Змістовий модуль 19. Характер.								
1. Загальні уявлення про характер	2						4	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
2. Типологія характерів			2				8	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
3. Характер							6	Самостійне опрацювання літератури за темами змістового модуля. Виконання завдань контрольної

								роботи.
Змістовий модуль 20. Здібності.								
1. Загальні уявлення про здібності	2						4	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
2. Класифікація здібностей та їх розвиток.			2					-
3. Інтелект							6	Самостійне опрацювання літератури з теми заняття. Виконання завдань для самостійної роботи. Поточне опитування (презентація рефератів, доповідей та повідомлень); стандартизовані тести.
4. Здібності							6	Самостійне опрацювання літератури за темами змістового модуля. Виконання завдань контрольної роботи.

5. Самостійна робота.

Ряд питань навчальної дисципліни виносяться на самостійне опрацювання. Виконання самостійної роботи оцінюється окремо та є невід'ємною складовою успішного проходження курсу. Для виконання самостійної роботи необхідно зробити конспект нижчезазначених питань.

Вказівки до самостійної роботи

Самостійна робота є невід'ємною складовою вивчення навчальної дисципліни.

Завдання самостійної роботи подаються на лекційному занятті та містяться у методичних вказівках до проведення практичних занять та організації самостійної роботи.

Вона здійснюється за такими напрямками:

- підготовка теоретичних питань до семінарських або практичних занять;
- конспектування першоджерел;
- підготовка рефератів;
- виконання індивідуальних завдань (курсова робота);
- підготовка до підсумкових модульних робіт;
- підготовка до екзамену.

Підготовка теоретичних питань до семінарських або практичних занять передбачає опрацювання питань теми семінарського або практичного заняття. Ці питання могли як розглядати під час лекції, так і виноситися на самостійне опрацювання.

Алгоритм підготовки.

- Визначте питання для підготовки (Ви маєте розглянути усі питання, зазначені у плані семінарського або практичного заняття).

- Візьміть у бібліотеці Академії (читальному залі або на кафедрі) джерела, зазначені у списку основної літератури до заняття. При підборі літератури Ви можете користуватися бібліотечними каталогами (алфавітним, предметним або систематичним).

- Визначте розділи (теми або параграфи), у яких розкрито питання семінарського або практичного заняття.

- Прочитайте ці розділи.
- Складіть план (простий або складний) відповіді на кожне питання.
- Визначте основні поняття, які Ви повинні засвоїти.
- Проаналізуйте, як опрацьований матеріал пов'язаний з іншими питаннями теми.

- Для кращого засвоєння та запам'ятовування матеріалу складіть короткий конспект, схеми, таблиці або графіки за прочитаним матеріалом.

- Визначте проблеми в опрацьованому матеріалі, які Ви недостатньо зрозуміли. З цими питаннями Ви можете звернутися на консультації до викладача.

- Перевірте, як Ви засвоїли опрацьоване питання. Ви можете це зробити, відповівши на тестові питання до теми або розв'язавши практичні завдання.

Конспектування першоджерел передбачає поглиблений розгляд окремих питань теми. Для конспектування можуть пропонуватися статті з фахових журналів, розділи монографій або підручників.

Алгоритм підготовки.

- Прочитайте запропоноване першоджерело.
- Правильно оформіть бібліографію першоджерела (автор, назва, вихідні дані).
- Складіть план (простий або складний).
- Для кожного пункту плану виділіть основні положення проблеми, яка висвітлюється у першоджерелі.
- Представте прочитаний текст у вигляді тез або анотації, використовуючи, при потребі, схеми, таблиці, графіки тощо.
- Для самоперевірки перекажіть статтю, використовуючи власний конспект.

Підготовка рефератів передбачає глибокий та детальний аналіз проблеми, винесеної у темі реферату.

Алгоритм підготовки.

- Ознайомтеся з вимогами до реферату.
- Підберіть літературу, у якій розкривається тема реферату. При підборі літератури Ви можете користуватися бібліотечними каталогами (алфавітним, предметним або систематичним).
- Складіть план реферату.
- Опрацюйте літературні джерела, користуючись порадами до конспектування першоджерел.
- Систематизуйте опрацьований матеріал відповідно до плану реферату.
- Дайте власний критичний аналіз та оцінку висвітленої проблеми.
- Оформіть реферат відповідно до вимог.
- На основі реферату підготуйте усну доповідь на семінарське або практичне заняття.

Підготовка до підсумкової модульної роботи (ПМР) та екзамену має на меті узагальнення та систематизацію знань з окремого модуля або дисципліни у цілому.

Алгоритм виконання

- Ознайомтеся з переліком питань та завдань до ПМР або екзамену.
- Підберіть підручники, методичні матеріали або іншу довідкову літературу, необхідну для підготовки (її перелік Ви можете знайти в робочій програмі або методичних матеріалах).
- Перегляньте зміст кожного питання, користуючись власними конспектами або підручниками.
- Визначте рівень знань з кожного питання.

- Визначте питання, які потребують ретельнішої підготовки (опрацювання додаткової літератури, складання конспектів, схем, виконання окремих завдань тощо). З цією метою зверніться до алгоритму підготовки теоретичних питань до семінарських або практичних занять.

- Для самоперевірки перекажіть теоретичні питання або виконайте практичне завдання.

Примітка: якщо ви маєте труднощі у підготовці окремих теоретичних питань або виконанні практичних завдань, ви можете звернутися за консультацією до викладача.

Час проведення консультацій зазначений у графіку проведення консультацій (кафедра психології та педагогіки).

Організація самостійної роботи

Змістовий модуль 1. Вступ до загальної психології.

Заняття 1. Психологія як наука.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Джерела психологічних знань. Життєві і наукові психологічні знання.
2. Понятійно-категоріальний апарат психологічної науки.

Основна література: 1, 2, 4.

Додаткова література: 1, 5, 6, 9.

Змістовий модуль 1. Вступ до загальної психології.

Заняття 2. Історія становлення предмета психологічної науки.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Предмет психології як найскладніша сфера життєдіяльності людини.

Основна література: 8, 9, 12.

Додаткова література: 1, 6, 10, 28.

Змістовий модуль 1. Вступ до загальної психології.

Заняття 3. Підходи, напрямки і школи психології.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Психологія в Україні та її розвиток у власних межах.
2. Видатні українські вчені-психологи.

Основна література: 1, 2, 4.

Додаткова література: 1, 5, 6, 9.

Змістовий модуль 1. Вступ до загальної психології.

Заняття 4. Методологічні принципи і методи психологічного дослідження.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Методологія, метод і методика психологічного дослідження та вимоги до них.

2. Етичні проблеми психологічного дослідження.

Основна література: 2, 4, 5, 8, 9.

Додаткова література: 2, 6, 9, 15.

Змістовий модуль 1. Вступ до загальної психології.

Заняття 5. Етика психологічних досліджень

Питання для самостійного опрацювання.

1. Етичні проблеми психологічного дослідження.

Основна література: 2, 4, 5, 8, 9.

Додаткова література: 2, 6, 9, 15.

Змістовий модуль 1. Вступ до загальної психології.

Заняття 6. Психологія в системі наук. Структура сучасної психології.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Міждисциплінарні зв'язки та характеристика основних галузей психології.

Основна література: 1, 2, 4.

Додаткова література: 1, 5, 6, 9.

Змістовий модуль 2. Психіка та її розвиток

Заняття 1. Поняття про психіку та її еволюцію.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Погляди Т. Шардена на розвиток психіки тварин.

2. Спілкування і «мова» у тварин.

Основна література: 8, 9, 12.

Додаткова література: 1, 6, 10, 28.

Змістовий модуль 2. Психіка та її розвиток

Заняття 2. Виникнення та розвиток психіки у філогенезі

Питання для самостійного опрацювання.

1. Етапи розвитку психіки тварин.

Основна література: 8, 9, 12.

Додаткова література: 1, 6, 10, 28.

Змістовий модуль 2. Психіка та її розвиток

Заняття 3. Фізіологічні основи психіки людини

Основна література: 8, 9, 12.

Додаткова література: 1, 6, 10, 28.

Змістовий модуль 2. Психіка та її розвиток

Заняття 4. Походження і розвиток свідомості людини.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Зміст ідеалістичного та матеріалістичного тлумачення поняття «свідомість».

Основна література: 1, 2, 4.

Додаткова література: 1, 5, 6, 9.

Змістовий модуль 2. Психіка та її розвиток

Заняття 5. Структура свідомості. Самосвідомість.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Я-концепція.

Основна література: 2, 4, 5, 8, 9.

Додаткова література: 2, 6, 9, 15.

Змістовий модуль 2. Психіка та її розвиток

Заняття 6. Неусвідомлювані психічні процеси.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Дослідження неусвідомлюваних психічних процесів З.Фрейдом.

Основна література: 1, 2, 4, 6, 9, 12.

Додаткова література: 1, 3, 6, 12, 21.

Змістовий модуль 3. Відчуття.

Заняття 1. Загальне поняття про відчуття.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Основні підходи до дослідження відчуттів в психології.

Основна література: 1, 2, 4.

Додаткова література: 1, 5, 6, 9.

Змістовий модуль 3. Відчуття.

Заняття 2. Класифікація та види відчуттів

Питання для самостійного опрацювання.

1. Основні види відчуттів.

Основна література: 1, 2, 4.

Додаткова література: 1, 5, 6, 9.

Змістовий модуль 3. Відчуття.

Заняття 3. Основні властивості та закономірності відчуттів.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Основний психофізичний закон Вебера-Фехнера.

Основна література: 1, 2, 5, 7.

Додаткова література: 1, 3, 5, 6.

Змістовий модуль 3. Відчуття.

Заняття 4. Дослідження ролі відчуттів у пізнавальній діяльності людини

Питання для самостійного опрацювання.

1. Методи дослідження ролі відчуттів.

Основна література: 1, 2, 5, 7.

Додаткова література: 1, 3, 5, 6.

Змістовий модуль 4. Сприймання.

Заняття 1. Сприймання як пізнавальний процес.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Теорії сприймання.
 Основна література: 2, 4, 5, 8, 9.
 Додаткова література: 2, 6, 9, 15.

Змістовий модуль 4. Сприймання.
 Заняття 2. Основні властивості та види сприймання.
 Питання для самостійного опрацювання.
 1. Ілюзії сприймання.
 Основна література: 1, 2, 4.
 Додаткова література: 1, 5, 6, 9.

Змістовий модуль 5. Уявлення.
 Заняття 1. Загальна характеристика уявлення.
 Питання для самостійного опрацювання.
 1. Фізіологічні основи уявлення.
 Основна література: 1, 2, 4, 6, 9, 12.
 Додаткова література: 1, 3, 6, 12, 21.

Змістовий модуль 5. Уявлення.
 Заняття 2. Види уявлення.
 Питання для самостійного опрацювання.
 1. Особливості дослідження уявлень.
 Основна література: 1, 2, 4.
 Додаткова література: 1, 5, 6, 9.

Змістовий модуль 6. Пам'ять.
 Заняття 1. Загальна характеристика пам'яті.
 Питання для самостійного опрацювання.
 1. Фізіологічні основи пам'яті.
 Основна література: 1, 2, 4.
 Додаткова література: 1, 5, 6, 9.

Змістовий модуль 6. Пам'ять.
 Заняття 2. Види пам'яті.
 Питання для самостійного опрацювання.
 1. Характеристика видів пам'яті.
 Основна література: 1, 2, 4.
 Додаткова література: 1, 5, 6, 9.

Змістовий модуль 6. Пам'ять.
 Заняття 3. Основні процеси та механізми пам'яті.
 Питання для самостійного опрацювання.
 1. Психологічні теорії пам'яті.
 Основна література: 1, 2, 5, 7.

Додаткова література: 1, 3, 5, 6.

Змістовий модуль 7. Уява.

Заняття 1. Уява як пізнавальний процес.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Уява і творча діяльність.

Основна література: 1, 2, 4, 6, 9, 12.

Додаткова література: 1, 3, 6, 12, 21.

Змістовий модуль 8. Мислення.

Заняття 1. Мислення як пізнавальний процес.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Передумови виникнення мислення у філо- та онтогенезі.

Основна література: 1, 4, 6, 8.

Додаткова література: 15, 17, 22.

Змістовий модуль 8. Мислення.

Заняття 2. Форми мислення. Характеристика процесу мислення.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Теорії мислення.

Основна література: 1, 2, 4.

Додаткова література: 1, 5, 6, 9.

Змістовий модуль 8. Мислення.

Заняття 3. Індивідуальні особливості мислення та його розвиток.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Індивідуальні особливості мислення.

2. Розвиток мислення.

Основна література: 1, 2, 4.

Додаткова література: 1, 5, 6, 9.

Змістовий модуль 9. Мовлення.

Заняття 1. Загальне поняття про мовлення.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Фізіологічні основи мовлення.

Основна література: 1, 2, 4, 6, 9, 12.

Додаткова література: 1, 3, 6, 12, 21.

Змістовий модуль 10. Увага.

Заняття 1. Увага як психічний феномен.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Фізіологічні механізми уваги.

Основна література: 1, 2, 5, 7.

Додаткова література: 1, 3, 5, 6.

Змістовий модуль 11. Воля.

Заняття 1. Поняття про волю.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Фізіологічні аспекти вольових дій.

Основна література: 1, 4, 6, 9.

Додаткова література: 13, 18, 25.

Змістовий модуль 11. Воля.

Заняття 2. Основні психологічні теорії волі.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Теорії волі та їх сутність.

Основна література: 1, 4, 6, 9.

Додаткова література: 13, 18, 25.

Змістовий модуль 11. Воля.

Заняття 3. Структура вольового акту

Питання для самостійного опрацювання.

1. Розвиток волі.

Основна література: 1, 2, 4.

Додаткова література: 1, 5, 6, 9.

Змістовий модуль 12. Емоції і почуття.

Заняття 1. Поняття про емоції.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Фізіологічні основи емоцій. Роль другої сигнальної системи у формування емоцій.

Основна література: 1, 4, 6, 8.

Додаткова література: 15, 17, 22.

Змістовий модуль 12. Емоції і почуття.

Заняття 2. Класифікації емоцій.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Основні види емоцій та їх класифікації.

Основна література: 1, 2, 5, 7.

Додаткова література: 1, 3, 5, 6.

Змістовий модуль 12. Емоції і почуття.

Заняття 3. Основні форми емоційних переживань.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Емоції при патології.

Основна література: 1, 2, 4.

Додаткова література: 1, 5, 6, 9.

Змістовий модуль 12. Емоції і почуття.

Заняття 5. Розуміння емоцій іншої людини. Управління емоціями.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Емоційно обумовлена (афективна) поведінка.

Основна література: 1, 4, 6, 8.

Додаткова література: 15, 17, 22.

Змістовий модуль 13. Психічні стани.

Заняття 1. Поняття про психічні стани.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Історія розвитку поняття стану у науці.

Основна література: 1, 4, 6, 9.

Додаткова література: 13, 18, 25.

Змістовий модуль 13. Психічні стани.

Заняття 2. Динаміка психічних станів та їх класифікація.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Фізіологічні основи психічних станів.

Основна література: 1, 2, 4.

Додаткова література: 1, 5, 6, 9.

Змістовий модуль 13. Психічні стани.

Заняття 3. Психічні стани і діяльність людини.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Психологічна готовність до діяльності.

Основна література: 1, 4, 6, 8.

Додаткова література: 15, 17, 22.

Змістовий модуль 13. Психічні стани.

Заняття 4. Загальне уявлення про психологічний стрес.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Психологічний стрес: сутність, особливості.

Основна література: 1, 4, 6, 8.

Додаткова література: 15, 17, 22.

Змістовий модуль 14. Регуляція і саморегуляція психічних станів.

Заняття 1. Регуляція психічних станів.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Методи вивчення психічних станів: теоретичні і прикладні аспекти.

Основна література: 1, 2, 5, 7.

Додаткова література: 1, 3, 5, 6.

Змістовий модуль 14. Регуляція і саморегуляція психічних станів.

Заняття 2. Загальна характеристика методів регуляції психічних станів.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Методи регуляції психічних станів: види, особливості.

Основна література: 1, 2, 5, 7.

Додаткова література: 1, 3, 5, 6.

Змістовий модуль 15. Особистість.

Заняття 1. Загальне уявлення про особистість

Питання для самостійного опрацювання.

1. Проблема норми та патології в психології особистості.

Основна література: 1, 2, 4.

Додаткова література: 1, 5, 6, 9.

Змістовий модуль 15. Особистість.

Заняття 2. Проблема особистості в наукових теоріях

Питання для самостійного опрацювання.

1. Теорії особистості

Основна література: 1, 2, 4.

Додаткова література: 1, 5, 6, 9.

Змістовий модуль 15. Особистість.

Заняття 3. Психологічна структура особистості

Питання для самостійного опрацювання.

1. Стійкість особистісних рис.

Основна література: 1, 4, 6, 8.

Додаткова література: 15, 17, 22.

Змістовий модуль 15. Особистість.

Заняття 4. Розвиток особистості.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Соціалізація особистості. Поняття про індивідуалізацію та інкультурацію.

Основна література: 1, 4, 6, 9.

Додаткова література: 13, 18, 25.

Змістовий модуль 16. Діяльність .

Заняття 1. Загальна характеристика діяльності.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Перетворення діяльності людини в філо- та онтогенезі.

Основна література: 1, 2, 5, 7.

Додаткова література: 1, 3, 5, 6.

Змістовий модуль 16. Діяльність .

Заняття 2. Види діяльності.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Діяльність та розвиток людини.

Основна література: 1, 2, 4.

Додаткова література: 1, 5, 6, 9.

Змістовий модуль 16. Діяльність .

Заняття 3. Психологічна теорія діяльності (О.М. Леонт'єв)

Питання для самостійного опрацювання.

1. Місце вмінь та навичок в структурі людської діяльності.

Основна література: 1, 4, 6, 8.

Додаткова література: 15, 17, 22.

Змістовий модуль 16. Діяльність .

Заняття 3. Фізіологія рухів та фізіологія активності

Питання для самостійного опрацювання.

1. Теорії Бернштейна

Основна література: 1, 4, 6, 8.

Додаткова література: 15, 17, 22.

Змістовий модуль 17. Спрямованість і мотивація.

Заняття 1. Загальна характеристика спрямованості

Питання для самостійного опрацювання.

1. Співвідношення спрямованості з мотиваційною сферою.

Основна література: 1, 4, 6, 9.

Додаткова література: 13, 18, 25.

Змістовий модуль 17. Спрямованість і мотивація.

Заняття 2. Поняття мотивації в психології.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Психологічні концепції мотивації.

Основна література: 1, 2, 5, 7.

Додаткова література: 1, 3, 5, 6.

Змістовий модуль 17. Спрямованість і мотивація.

Заняття 4. Загальне уявлення про мотив

Питання для самостійного опрацювання.

1. Розвиток і порушення мотиваційної сфери особистості.

Основна література: 1, 4, 6, 8.

Додаткова література: 15, 17, 22.

Змістовий модуль 18. Темперамент.

Заняття 1. Загальне уявлення про темперамент.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Проблема відносної цінності різних типів темпераменту.

Основна література: 1, 2, 4.

Додаткова література: 1, 5, 6, 9.

Змістовий модуль 18. Темперамент.

Заняття 2. Теорії темпераменту.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Співвідношення вродженого і набутого в темпераменті.

Основна література: 1, 4, 6, 9.

Додаткова література: 13, 18, 25.

Змістовий модуль 18. Темперамент.

Заняття 1. Теорії темпераменту.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Співвідношення вродженого і набутого в темпераменті.

Основна література: 1, 4, 6, 8.

Додаткова література: 15, 17, 22.

Змістовий модуль 19. Характер.

Заняття 1. Загальні уявлення про характер.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Основні ознаки прояву характеру: ситуативно-поведінкові, фізіогномічні, графологічні, лінгвістичні, нейропсихологічні тощо.

Основна література: 1, 2, 4.

Додаткова література: 1, 5, 6, 9.

Змістовий модуль 19. Характер.

Заняття 2. Типологія характерів.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Типологія характерів Майерс-Бріггс.

Основна література: 1, 2, 5, 7.

Додаткова література: 1, 3, 5, 6.

Змістовий модуль 20. Здібності.

Заняття 1. Загальні уявлення про здібності.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Здібності та проблема професійного самовизначення.

Основна література: 1, 4, 6, 8.

Додаткова література: 15, 17, 22.

Змістовий модуль 20. Здібності.

Заняття 2. Класифікація здібностей та їх розвиток.

Питання для самостійного опрацювання.

1. Оцінка здібностей.

Основна література: 1, 4, 6, 9.

Додаткова література: 13, 18, 25.

Змістовий модуль 20. Здібності.

Заняття 3. Інтелект

Питання для самостійного опрацювання.

1. Інтелект: поняття, особливості, види, розвиток.

Основна література: 1, 4, 6, 9.

Додаткова література: 13, 18, 25.

6. Політика курсу та оцінювання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу начальника факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Прослуховуючи цей курс, студент погоджується виконувати положення принципів академічної доброчесності: складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб; надавати для оцінювання лише результати власної роботи; не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів; не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань курсантів.

Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом навчання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

7. Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Робота на лекції передбачає сприйняття та засвоєння теоретичного курсу, а також фіксацію основних його положень (конспектування). Нарахування балів за роботу на лекціях відбувається шляхом перевірки конспектів лекцій. При тому оцінюється: повнота, охайність і грамотність ведення конспекту лекцій; відтворення лекційних матеріалів під час виконання модульного контролю. Наявність усіх компонентів роботи на лекції може бути оцінено до 1 балу. За недостатньо повне відображення лекційного матеріалу у конспекті, систематичні пропуски лекційних занять, студенту за даний вид навчальної роботи бали нараховуються лише в частині законспектованих лекцій.

Під час лекцій та інших занять не припустимо відволікатись розмовами, користуватись мобільними телефонами та іншими гаджетами, порушувати дисципліну в будь який інший спосіб. Запізнення на лекцію так само не припустимі, викладач залишає за собою право не допустити до

заняття студента, що порушує дисципліну або запізнюється. Поважайте працю викладача, ваших товаришів по навчанню та себе – дотримуйтесь дисципліни під час освітнього процесу. Ці ж самі правила поведінки поширюються й на інші форми занять (групові, семінари, практичні). Користування гаджетами для доступу до мережі Інтернет припустиме лише під час групових/семінарських/практичних занять за вказівкою чи дозволом викладача. Пропущені лекції слід відпрацювати переписавши конспект та продемонструвавши його викладачу, при цьому слід бути готовим відповісти на його питання за змістом лекції.

Відповідь на груповому/семінарському занятті оцінюється за наступними критеріями:

відмінно – студент у повному обсязі опрацював програмний матеріал, основну і додаткову літературу, має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями у вирішенні завдань, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконувати інших, здатний презентувати власне розуміння питання.

добре – студент володіє навчальним матеріалом, формулює нескладні висновки, може узагальнювати набуті знання і частково застосовувати їх у вирішенні завдань, аргументація на достатньому рівні.

задовільно – студент загалом самостійно відтворює програмний матеріал, може дати стислу характеристику питання, але у викладеному матеріалі є певні прогалини, неточності як у відтворенні матеріалу, так і у висновках.

незадовільно – студент за допомогою викладача намагається відтворити матеріал, але відповідь неточна, неповна, головний зміст матеріалу не розкрито, аргументація та власне розуміння питання майже відсутні; курсант із помітними труднощами використовує певні знання у вирішенні завдань.

Пропущене групове/семінарське заняття відпрацьовується написанням конспекту всіх питань з плану заняття та відповідями на питання викладача за змістом заняття.

Виконання завдань, винесених на самостійну роботу, оцінюється за такими критеріями: повнота, охайність і грамотність ведення конспекту; наявність матеріалу для висвітлення питань винесених на самостійну роботу.

Наявність всіх компонентів конспекту може бути оцінено до 1 балу; неохайне оформлення конспекту, недостатнє відображення матеріалу самостійної роботи – бал не нараховується.

Реферат оцінюється за наступними критеріями: відповідна форма, грамотність, охайність, науковість, достатня кількість використаної літератури (не менше 5 джерел). За наявності всіх компонентів *реферат отримує 5 балів*; обмежена кількість використаної літератури (менше 5 джерел) – 3 бали; за неохайне оформлення, недостатньо повне відображення обраної теми, суттєві помилки – 2 бали.

У ході вивчення дисципліни з метою визначення рівня теоретичних знань з курсу проводиться *модульний контроль* (контрольна робота).

Контрольна робота проводиться у письмовій формі. Написання контрольної роботи є обов'язковим для всіх курсантів. За виконання модульного контролю студент може отримати максимально 5 балів.

Підсумковий контроль якості засвоєння знань курсантами з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль є семестровим та забезпечує оцінку результатів навчання студентів на заключному етапі їх навчання з навчальної дисципліни і проводиться у вигляді заліку з оцінкою в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою навчальної дисципліни.

Залік – це вид підсумкового контролю, при якому засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни оцінюється на підставі результатів поточного контролю (контрольних робіт за змістовими модулями; поточного опитування; виконання самостійних завдань та певних видів робіт на практичних/семінарських/групових заняттях) протягом семестру.

Залікова оцінка виставляється за результатами поточного контролю. Максимальна кількість балів за вивчення дисципліни – 100. Якщо під час проходження курсу студент набрав хоча б 60 балів то має право не здавати залік вдовольнившись підсумковою оцінкою відповідно до кількості набраних балів, а рейтингова оцінка є підсумковою і переводиться за визначеною шкалою на залікову оцінку. Студент має право підвищити свій рейтинговий показник, набраний в ході роботи на лекціях, семінарських та практичних заняттях (але не більше ніж на 25 балів).

Якщо студент не отримав залік за результатами поточного контролю, залік виставляється за результатами підсумкової співбесіди або виконання ним залікової контрольної роботи (форму проведення заліку визначає викладач).

Залік (співбесіда, залікова контрольна робота тощо) приймає науково-педагогічний працівник, який викладав курс.

Питання до заліку складаються на основі програми курсу і адекватно відображають зміст усього навчального матеріалу курсу «Психологія лідерства та натовпу».

Оцінювання знань студентів здійснюється відповідно до Положення «Про оцінювання знань у Національній академії Національної гвардії України».

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінки			Критерії
за шкалою ECTS	за національною шкалою	за шкалою Академії	
A "Відмінно"	Відмінно	90 – 100	Студент виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу;

Оцінки			Критерії
			засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
В "Дуже добре"	Добре	82 – 89	Студент виявив систематичні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
С "Добре"		75 – 81	Студент виявив у цілому добрі знання навчального матеріалу дисципліни при виконанні передбачених програмою завдань, але припустив низку незначних помилок; опрацював основну літературу, рекомендовану програмою; показав систематичні знання з дисципліни; здатний самостійно використовувати та поповнювати знання у процесі подальшого навчання та професійної діяльності.
D "Задовільно"	Задовільно	66 – 74	Студент виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно.
E "Достатньо"		60 – 65	Студент виявив мінімальні знання основного навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконував завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значні помилки у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.
FX "Незадовільно"	Незадовільно	35 – 59	Студент має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу дисципліни; припускає принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань.

Оцінки			Критерії
F "Незадовільно"		1 – 34	Студент не має знань зі значної частини навчального матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал.

8. Рекомендована література.

Основна

1. Варій М. Й. Загальна психологія : підручник. К. : Центр учб. літ., 2007. 968 с.
2. Гамезо М. В., Домашенко И. А. Атлас по психологии: Информ.-метод. пособие к курсу "Психология человека". М.: Пед. общество России, 2001. 367 с.
3. Гиппенрейтер Ю. Б. Введение в общую психологию. М.: ЧеРо, "Юрайт", 2001. 336 с.
4. Грановская Р. М. Элементы практической психологии. СПб.: Питер, 2004.
5. Загальна психологія: Навч. посіб. / О. Скрипченко, Л. Долинська, З. Огороднійчук та ін. К.: А. П. Н., 1999. 461 с.
6. Козубовский В.М. Общая психология: личность: учебное пособие / В.М. Козубовский. 2-е изд. Мн.: Амалфея, 2007. 448 с.
7. Маклаков А. Г. Общая психология: Учеб. для вузов. СПб.: Питер, 2006. 583 с.
8. Максименко С. Д. Загальна психологія. Вінниця: Нова книга, 2004. 701 с.
9. М'ясоїд П.А. Загальна психологія. К.: Вища школа, 2001. 487 с.
10. Немов Р. С. Психология: В 3 кн. 2-е изд. М.: Просвещение; Владос, 1995. Кн. 1. 576 с.
11. Психологія: Підручник / Ю.Л.Трофімов, В.В.Рибалка, П.А.Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л.Трофімова. 3-тє вид., стереотип. К.: Либідь, 2001. 560 с.
12. Цимбалюк І. М., Яницька О. Ю. Загальна психологія: модульно-рейтинговий курс. К.: Професіонал, 2004. 304 с.

Додаткова

1. Аверин В. А. Психология личности : Учеб. пособие. СПб. : Изд-во Михайлова В.А., 2001. 191 с.
2. Ананьев Б. Г. О проблемах современного человекознания. 2-е изд. СПб: Питер, 2001. 263 с.
3. Анастаси А., Урбина С. Психологическое тестирование. СПб: Питер, 2001.
4. Апчел В. Я., Цыган В. П. Стресс и стрессоустойчивость человека. СПб., 1999. 398 с.
5. Асмолов А. Г. По ту сторону сознания: методологические проблемы неклассической психологии: Учеб. пособие. М.: Смысл, 2002. 480 с.
6. Асмолов А. Г. Психология личности. М.: Изд-во МГУ, 1990. 367 с.

7. Бочарова С. П. Психология и память. Теория и практика для обучения и работы / С.П. Бочарова. Харьков: Гуманитарный центр, 2007. 384 с.
8. Братусь Б. С. Аномалии личности. М., 1988. 321 с.
9. Бреслав Г. М. Психология эмоций. М. : Смысл; Издательский центр «Академия», 2004. 544 с.
10. Бурлачук Л. Ф. Словарь-справочник по психодиагностике. 3-е изд. СПб.: Питер, 2007. 688 с.
11. Горбатов Д. С. Практикум по психологическому исследованию. М.: Изд. дом «БАХРАХ», 2006. 172 с.
12. Гриншпун И. Б. Введение в психологию: Учеб. пособие. М.: Междунар. пед. акад., 1994. 152 с.
13. Дружинин В. Н. Психология общих способностей. СПб.: Изд-во «Питер-Ком», 1999. 368 с.
14. Еникеев М. И. Общая и социальная психология: Энциклопедия. М.: ПРИОР, 2002. 560 с.
15. Изард К. Э. Психология эмоций: Пер. с англ. СПб.: Питер, 2000. 464 с.
16. Ильин Е. П. Мотивация и мотивы. СПб.: Питер, 2001. 512 с.
17. Ильин Е. П. Психология воли. СПб.: Питер, 2000. 512 с.
18. Кон И. С. В поисках себя: личность и ее самосознание. М.: Политиздат, 1984. 335 с.
19. Корольчук М. С. Психологія діяльності: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Єльга, Ніка-Центр, 2003. 400 с.
20. Костюк Г. С. Избранные психологические труды. М.: Педагогика, 1988. 301 с.
21. Краткий психологический словарь / Под общ. ред А. В. Петровского, М. Г. Ярошевского. М.: Политиздат, 1985. 431 с.
22. Крыжановская Л. М. Психология мышления: Монография. М.: Психолог, 1996. 344 с.
23. Леонтьев А. Н. Избранные психологические произведения: В 2 т. М.: Педагогика, 1983. Т. 1. 311 с.; Т. 2. 318 с.
24. Ломов Б. Ф. Системность в психологии: Избр. психол. тр. М.: Ин-т практ. психологии; Воронеж: МОДЭК, 1996. 384 с.
25. Лурия А. Р. Язык и сознание. 2-е изд. М.: Изд-во МГУ, 1998. 127 с.
26. М'ясоїд П. Задачі з курсу загальної психології: Навч. посіб. К.: Вища шк., 1998. 184 с.
27. Максименко С. Д. Розвиток психіки в онтогенезі: У 2 т. К.: Форум, 2002. Т.1. 319 с.; Т.2. 335 с.
28. Мерлин В. С. Психология индивидуальности: Избр. психол. тр. М.: Ин-т практ. психологии; Воронеж: МОДЭК, 1996. 446 с.
29. Основы психології: Підручник / За ред О. В. Киричука, В. А. Роменця. К.: Либідь, 1995. 632 с.
30. Петровский А. В. Введение в общую психологию. М. : Академия, 1995. 383 с.

31. Петровский В. А. Личность в психологии. Ростов н/Д.: Феникс, 1996. 427 с.
32. Практикум по общей, экспериментальной и прикладной психологии / Под ред А. А. Крылова, С. А. Маничева. СПб.: Питер, 2004. 560 с.
33. Психические состояния / Сост. и общ. Ред. Л.В. Куликова. Спб. : Питер, 2000. 512 с.
34. Психология личности в трудах отечественных психологов / Сост. Л. В. Куликов. СПб.: Питер, 2000. 480 с.
35. Психология опущений и восприятия, изд. 2-е, исправленное и дополненное / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер, В. В. Любимова и М. Б. Михалевской. М. : ЧеРо, 1999. 610 с.
36. Психология памяти / Под ред. Ю. Б. Гиппенрейтер и В. Я. Романова. М. ЧеРо, 1998. 816 с.
37. Психология самосознания : Хрестоматия / Ред.-сост.: Д.Я. Райгородский. М. : Бахрах-М, 2007. 672 с.
38. Психология сознания / Сост. и общ. Ред. Л.В. Куликова. Спб. : Питер, 2001. 480 с.
39. Психология эмоций / Сост. и общ. Ред. Л.В. Куликова. СПб. : Питер, 2004. 496 с.
40. Психофизиология : учебник для вузов / под ред. Ю.И. Александрова. СПб. : Питер, 2010. 464 с.
41. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии. СПб.: Питер, 2000. 712 с.
42. Семиченко В. А. Проблемы мотивации поведения и деятельности человека. К.: Миллениум, 2004. 521 с.
43. Семиченко В. А. Психические состояния. К. : «Мгистр-S», 1998. 208 с.
44. Семиченко В. А. Психология эмоций: Модульный курс (лекции, практические занятия, занятия для самостоятельной работы для преподавателей и студентов). К.: Магистр-S, 1999 128 с.
45. Семиченко В. А. Психология: Темперамент : Модульный курс (лекции, практ. занятия, задания для самостоятел. работы) для преподавателей и студентов). К. : Вид. О.М.Ешке, 2006. 200 с.
46. Смирнов Б. А. Психология деятельности в экстремальных ситуациях. Х. : Гуманит. центр, 2008. 292 с.
47. Столин В. В. Самосознание личности. М.: Изд-во МГУ, 1983. 286 с.
48. Столяренко О. Б. Психологія особистості : навч. посіб. Київ : Центр учб. літ., 2018. 279 с.
49. Фрейд З. Психология бессознательного. 2-е изд. СПб. : Питер, 2004. 390 с.
50. Харченко С. В. Вступ до загальної психології : навч. посіб. Харків : ХНУВС, 2009. 192 с.
51. Холодная М. А. Психология интеллекта: Парадоксы исследования. 2-е изд., перераб. и доп. СПб.: Питер, 2002. 272 с.
52. Хьелл Л., Зиглер К. Теории личности. 3-е изд. СПб.: Питер, 2007. 607 с.

53. Шадриков В. Д. Психология деятельности и способности человека. 2-е изд. М.: Логос, 1996. 320 с.
54. Юнг К.Г. Аналитическая психология: ее теория и практика: Тэвистокские лекции: Исследование процесса индивидуации. М. : Рефл-бук ; Ваклер, 1998. 295 с.
55. Юнг К.Г. Сознание и бессознательное; пер. с англ. СПб. : Ушев.кн, 1997. 538 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. Режим доступу: library@nbuv.gov.ua/
2. Пошукова система Google Scholar. Режим доступу: <http://scholar.google.com/>
3. Пошукова система Base. Режим доступу: <https://www.base-search.net/>
4. Електронна бібліотека «Наукова періодика України». Режим доступу: <http://www.irbisnbuv.gov.ua/>
5. Система пошуку наукової інформації у відкритих архівах України (SSM). Режим доступу: <https://oai.org.ua/>
6. Портал професійних психологів України «У психолога». Режим доступу: <http://upsihologa.com.ua/>
7. Методичні розробки з навчальної дисципліни в системі дистанційного навчання. Режим доступу: <http://sdn.ivc.com/>
8. Навчальні посібники в електронному форматі розміщені у внутрішньому навчальному порталі НА НГУ. Режим доступу: <http://library.ivc.com/>

9. Питання до підсумкового контролю.

1. Особливості та основні завдання психології як науки.
2. Класифікація психічних явищ.
3. Характеристика етапів становлення та розвитку психології.
4. Джерела психологічних знань. Життєві і наукові психологічні знання.
5. Понятійно-категоріальний апарат психологічної науки.
6. Характеристика основних психологічних підходів і шкіл.
7. Сучасні напрями розвитку психологічної науки.
8. Психологія в Україні та її розвиток у власних межах.
9. Методологічна основа вивчення психіки.
10. Методи психології.
11. Етичні принципи та правила роботи психолога.
12. Правове регулювання психологічних досліджень.
13. Місце психології в системі наук.
14. Структура психології.
15. Сутність та особливості психіки.
16. Стадії та рівні розвитку психіки і поведінки тварин (за О. Леонтьєвим та К. Фабрі).
17. Механізми і форми відображувальної діяльності на різних стадіях розвитку психіки.
18. Відмінність психіки тварин від психіки людини.

19. Основні функціональні блоки мозку, їхній зв'язок із психічними процесами і роль у керуванні поведінкою у теорії О. Лурії.
20. Загальні уявлення про основні фізіологічні механізми функціонування мозку.
21. Свідомість: визначення, умови розвитку, структура свідомості людини.
22. Культурно-історична теорія психіки людини Л. Виготського.
23. Загальна характеристика самосвідомості.
24. Класифікація неусвідомлюваних психічних процесів.
25. Сутність процесу відчуття. Фізіологічні основи відчуттів.
26. Основні підходи до дослідження відчуттів в психології.
27. Класифікації та характеристика основних видів відчуттів.
28. Властивості та закономірності відчуттів.
29. Індивідуальні особливості відчуттів.
30. Основний психофізичний закон Вебера-Фехнера.
31. Сутність процесу сприймання. Фізіологічні основи сприймання.
32. Теорії сприймання.
33. Загальні властивості сприймання.
34. Класифікація видів сприймання.
35. Індивідуальні особливості сприймання.
36. Уявлення: визначення, основні характеристики, функції.
37. Класифікація основних видів уявлення.
38. Індивідуальні особливості уявлення та його розвиток.
39. Поняття про пам'ять, її властивості та функції.
40. Теорії пам'яті.
41. Види пам'яті.
42. Процеси пам'яті.
43. Фізіологічне підґрунтя та механізми пам'яті.
44. Індивідуальні особливості пам'яті та її розвиток.
45. Поняття про уяву та її характерні риси.
46. Фізіологічні основи процесу уяви.
47. Види уяви.
48. Процеси уяви.
49. Індивідуальні особливості уяви та умови її розвитку.
50. Поняття про мислення, його основні характеристики і функції.
51. Теорії мислення.
52. Види мислення.
53. Форми мислення.
54. Характеристика мислення як процесу розв'язання задач.
55. Індивідуальні особливості мислення та його розвиток.
56. Поняття про мову і мовлення. Фізіологічні основи мовлення.
57. Розвиток мовлення у філогенезі.
58. Теорії мовлення.
59. Види та функції мовлення.
60. Розвиток мовлення у дитини.

61. Увага як психічний феномен. Фізіологічні механізми уваги.
62. Властивості уваги.
63. Види уваги.
64. Теорії уваги.
65. Розвиток уваги.
66. Сутність волі та її функції. Фізіологічні аспекти вольових дій.
67. Теорії волі.
68. Структура вольового акту.
69. Вольові якості особистості.
70. Порухення вольової регуляції.
71. Сутність та функції емоцій.
72. Психологічні теорії емоцій та їх основні положення.
73. Класифікації емоцій.
74. Основні форми емоційних переживань та їх характеристика.
75. Професійні, вікові, статеві та патологічні особливості емоційної сфери людини.
76. Розуміння емоцій іншої людини та емоційна здібність.
77. Управління емоціями та почуттями.
78. Сутність і фізіологічні основи психічних станів.
79. Структура та функції психічних станів.
80. Детермінанти і динаміка психічних станів.
81. Класифікація психічних станів.
82. Функціональний стан людини: поняття, рівні організації, види.
83. Характеристика психічних станів, що пов'язані з діяльністю.
84. Психологічний стрес: поняття, особливості, динаміка, прояви.
85. Пограничні стани та адаптація.
86. Проблема регуляції психічних станів.
87. Загальна характеристика методів регуляції психічних станів.
88. Поняття індивід, особистість, індивідуальність: співвідношення об'єму та змісту наведених понять.
89. Взаємозв'язок соціального та біологічного в особистості.
90. Історичні етапи дослідження особистості.
91. Основні теоретичні підходи до дослідження особистості.
92. Концепції структури особистості у вітчизняних психологів.
93. Концепції структури особистості зарубіжних психологів.
94. Закономірності, фактори та рушійні сили розвитку особистості.
95. Періодизація особистісного розвитку людини.
96. Умови та фактори нормального та аномального розвитку особистості.
97. Загальна характеристика діяльності.
98. Діяльність та розвиток людини.
99. Основні види людської діяльності та їх характеристика.
100. Ведучий вид діяльності.
101. Психологічна теорія діяльності (О.М. Леонтьєв).
102. Структура діяльності.

103. Основні положення концепції М.О. Бернштейна про участь психіки в керуванні рухами.
104. Теорія рівнів будови рухів (М.О. Бернштейн).
105. Принцип активності в теорії М.О. Бернштейна.
106. Спрямованість особистості: визначення, основні характеристики, типи.
107. Мотиваційна сфера особистості, мотивація, мотивіровка.
108. Характеристика основних психологічних концепцій мотивації.
109. Поняття потреби: визначення, особливості, види.
110. Мотив: визначення, структура, функції, види.
111. Основні форми мотивів
112. Основні віхи і важливі моменти розвитку мотиваційної сфери.
113. Порухи мотиваційної сфери.
114. Сутність і характеристика типів темпераменту.
115. Теорії темпераменту.
116. Темперамент і проблеми діяльності і виховання.
117. Загальні уявлення про характер.
118. Типологія характерів.
119. Акцентуації характеру.
120. Умови формування і особливості розвитку характеру.
121. Основні ознаки прояву характеру: ситуативно-поведінкові, фізіогномічні, графологічні, лінгвістичні, нейропсихологічні тощо.
122. Сутність здібностей.
123. Основні види здібностей та їх характеристика.
124. Розвиток здібностей.
125. Загальні уявлення про інтелект.